

**การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
Academic Administration of School Administrators under Khon Kaen
Primary Educational Service Area Office 5**

จิรัชยา ประสิทธิ์รัตน์¹, พระครูสุธีจรรย์วัฒน์(สาคร ภักดีนอก)²

Jiratchaya Prasitrat¹, Phrakhrusutheejariyawat(Sakorn Pagdenog)²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Mahamakut Buddhist University Isan Campus

Author for Correspondence: Email: jiratchaya656565@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.36) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.33) ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.24) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.22) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.22) และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.18) 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และมีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหาร; งานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา

Received:12/04/2567, Revised: 05/06/2567, Accepted:06/06/2567

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to study the academic administration level of administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, and 2) to compare the academic administration of educational institution administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5. The sample group consisted of 327 teachers. A questionnaire was used to collect data. Statistics used in data analysis included frequencies, percentages, means, standard deviations, t-test statistics, and one-way analysis of variance. The research results were as follows: 1) The level of academic administration administrators of educational institution under the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, it was found that the overall academic administration was at a high level ($\bar{X}=4.26$). When considering each aspect, it was found that every aspect was at a high level, namely measurement and evaluation ($\bar{X}=4.36$), development of the learning process ($\bar{X}=4.33$), quality assurance system within educational institutions ($\bar{X}=4.24$), educational supervision ($\bar{X}=4.22$), curriculum development ($\bar{X}=4.22$), and development and use of technological media for education ($\bar{X}=4.18$), respectively. 2) The comparison of teachers' perceptions the academic administration level of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5 according to teachers' perceptions classified by sex, educational level, and work experience found that teachers of different sex, different educational levels, and different work experiences had no different perception which was statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Administration; Academic work; School administrators.

1. บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาคนทุกช่วงชีวิตให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ซึ่งเชื่อมโยงไปกับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม รวมถึงพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และมีความสามารถในการแข่งขัน โดยต่างมีความเห็นพ้องต้องกันว่าการศึกษา มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และศักยภาพ เพื่อสามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ และเป็นฐานหลักของการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558)

ปัจจุบันสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นผลให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทันอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน การบริหารงานวิชาการเป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทุกอย่างของโรงเรียน ถือว่าเป็นงานที่เป็นหัวใจหลัก มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนการศึกษาที่ผู้บริหารควรตระหนักให้ความสำคัญ เอาใจใส่อย่างมากกับการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ส่งเสริม สนับสนุนครูในกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ไม่ว่าโรงเรียนขนาดใดก็ตาม การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการจัดการศึกษาและมีความสำคัญอันดับแรก ๆ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (มณสิณี เจริญไชยนาวงศ์ และ ปทุมพร เปี้ยถนอม, 2563: 76-79) ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สำหรับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ต้องมีในทุกสถานศึกษาหากเปรียบงานแผนงานเป็นเหมือนเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการคือ หัวใจหลักของสถานศึกษาซึ่งมีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกจากกันไม่ได้ และการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จนั้นควรตระหนักว่า หัวใจหลักของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียนเพราะหากจะดูว่างานวิชาการในสถานศึกษาใดเป็นอย่างไรรั้นสามารถดูได้จากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าปัญหาผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อทดสอบความรู้และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 O-NET: (Ordinary National Educational Test) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2565 ลดลงเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการประเมินผลด้านวิชาการพบปัญหาส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการต้องมีการพัฒนาการบริหารงานทางด้านวิชาการ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพด้านวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2566)

เมื่อพิจารณาจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาโดยเฉพาะคุณภาพการเรียนการสอนควรได้รับการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข โดยผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการบริหารงานมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและ

พัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการนำไปประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 2,329 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน จากการเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V., & D.W. Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการวัดผลและประเมินผล 3) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด และหาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข สำนวนภาษา ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ โดยเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะตั้งแต่ 0.60-1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ มีค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ซึ่งสามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้ทุกข้อและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ซึ่งกำหนดความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.875 จากการนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างครูสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 30 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแล้วนำไปแปลผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สถานะผู้ตอบแบบสอบถามแสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=301)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	79	26.20
	หญิง	222	73.80
2. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	221	73.40
	สูงกว่าปริญญาตรี	80	26.60
3. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	125	41.50
	ระหว่าง 5-10 ปี	86	28.60
	มากกว่า 10 ปี	90	29.90

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 และเป็นเพศหญิง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 เมื่อ

พิจารณาตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ปริญญาตรี จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้		
	$(\bar{X})$	(S.D.)	แปลผล
1. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.36	0.49	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.33	0.44	มาก
3. ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.24	0.50	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.22	0.51	มาก
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.22	0.48	มาก
6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.18	0.49	มาก
โดยรวม	4.26	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ด้านการนิเทศการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และ 6) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	($\bar{x}$)	(S.D.)	($\bar{x}$)	(S.D.)		
1. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.43	0.51	4.33	0.49	1.416	0.158
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.39	0.40	4.31	0.45	1.434	0.153
3. ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.28	0.40	4.23	0.53	0.667	0.506
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.26	0.46	4.21	0.53	0.750	0.454
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.27	0.44	4.20	0.50	1.137	0.256
6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.29	0.41	4.14	0.51	2.432*	0.016
โดยรวม	4.32	0.34	4.24	0.40	1.754	0.081

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบที (Independent Sample t-test) โดยรวม พบว่าค่า Sig. = 0.081 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีจำนวน 1 ด้านที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	($\bar{x}$)	(S.D.)	($\bar{x}$)	(S.D.)		
1. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.39	0.52	4.27	0.41	1.928	0.055
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.35	0.46	4.28	0.37	1.291	0.198
3. ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.29	0.50	4.12	0.49	2.687*	0.008
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.24	0.53	4.18	0.46	0.890	0.374
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.23	0.51	4.17	0.39	1.087	0.278
6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.21	0.48	4.10	0.51	1.635	0.103
โดยรวม	4.28	0.40	4.19	0.34	1.901	0.058

* $p < 0.05$

จากตาราง 4.4 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (Independent Sample t-test) โดยรวม พบว่า ค่า Sig. = 0.058 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีจำนวน 1 ด้านที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	SV	SS	df	MS	F	sig
1. ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	.383	2	.192	.767	.465
	ภายในกลุ่ม	74.478	298	.250		
	รวม	74.862	300			
2. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.990	2	.495	2.525	.082
	ภายในกลุ่ม	58.409	298	.196		
	รวม	59.398	300			
3. ด้านระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.418	2	.209	.820	.441
	ภายในกลุ่ม	75.874	298	.255		
	รวม	76.292	300			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.913	2	.457	1.724	.180
	ภายในกลุ่ม	78.946	298	.265		
	รวม	79.860	300			
5. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.587	2	.294	1.247	.289
	ภายในกลุ่ม	70.219	298	.236		

	รวม	70.806	300			
6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.083	2	1.042	4.297*	.014
	ภายในกลุ่ม	72.227	298	.242		
	รวม	74.310	300			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.800	2	.400	2.611	.075
	ภายในกลุ่ม	45.628	298	.153		
	รวม	46.428	300			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยรวม พบว่าค่า Sig. = 0.075 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่าง จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) กล่าวคือ การบริหารงานวิชาการคือ หัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน และให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ยุพา พรหมแย้ม (2562) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.57)

5.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36) กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ในการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ ฐักิจ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18) และสอดคล้องกับ นารี ปราถนาม (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00) เช่นเดียวกับ มณีนี เจริญไชยวงศ์และปทุมพร เปี้ยถนอม (2563:76-79) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48)

5.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33) กล่าวคือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสอนด้วยเทคนิคและมีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สถานศึกษาและมีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประวีณา ราชแสง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.81) สอดคล้องกับ มูนา จารง (2560) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.63)

5.4 ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24) กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีระบบ มีการวางแผนพัฒนาและการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพ รวมถึงมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีและเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับ พรรษมน พินทุสมิต (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21) สอดคล้องกับ นูรไลลา หลังปุเต๊ะ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 3

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2567

พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

5.5 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การให้คำปรึกษาแนะนำ รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแก้ไขปัญหาพร้อมกัน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นและติดตามนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ ฐักิจ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดรัตนี เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) สอดคล้องกับ ประวีณา ราชแสง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้านการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.79$) เช่นเดียวกับ มณสิณี เจริญไชยวงศ์ และปทุมพร เปี้ยถนอม (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$)

5.6 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน-นโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายและผู้มีส่วนได้มีส่วนเกี่ยวข้อง การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภทหลากหลายเหมาะกับนักเรียน ซึ่งหลักสูตรถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาและจะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับ วราพร สิ้นศิริ (2564:129-146) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) ซึ่งสอดคล้องกับ พรระชมณ พินทุสมิต (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$)

5.7 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน สสำรวจความต้องการในการใช้สื่อ จัดหา และ พัฒนาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ ฐักิจ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดรัตนี เขต 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) สอดคล้องกับ นุรไลลา หลังปุเต๊ะ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2567

เครือข่ายทุ่งยางแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31)

5.8 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีนโยบายการพัฒนาสนับสนุน ส่งเสริม บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในด้านการปฏิบัติงานด้านวิชาการเพิ่มขึ้น โดยผู้บริหารทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการเหมือนกันซึ่งสอดคล้องกับ พรพรหมณ พินทุสมิต (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ที่มีเพศต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.9 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการ และได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่เสมอ โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนางานวิชาการตามภารกิจของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ใจ พุฒจิตร์ส (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.10 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรสถานศึกษา เรียนรู้หลักการ วิธีการ และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารต้องดำเนินงานตามนโยบายของสถานศึกษา ทำให้การทำงานของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารี ปรารถนาม (2566) ได้

ทำการศึกษารื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 2 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ยุพา พรหมแย้ม (2560) ไม่ปรากฏในบรรณานุกรม ได้ทำการศึกษาคูหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

6.1.1 ด้านการวัดผลและประเมินผล สถานศึกษาควรมีระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้งานด้านการวัดและประเมินผล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการเรียนการสอนที่หลากหลายให้สอดคล้องกับสื่อ เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์ ให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

6.1.3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการวางแผนพัฒนาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และจัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประกันคุณภาพของโรงเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับสถานศึกษา

6.1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการอบรมแก่ครูบรรจุใหม่และประชุมชี้แจงแนวทางการร่วมปฏิบัติกับครูพร้อมให้คำแนะนำและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมถึงควรมีปฏิทินในการปฏิบัติงานนิเทศอย่างต่อเนื่อง

6.1.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรโดยมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภทให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6.1.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดการอบรมพัฒนาครูในการสอน การผลิตสื่อ และการใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพ

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยเจาะลึกในรายละเอียดข้อมูลของขอบข่ายงานวิชาการในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

6.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นการพัฒนางานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ โดยการบริหารงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ดังนั้นการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อให้ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้นการสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ จากผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ค้นพบ สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวัดผลประเมินผล 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 6) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยสรุปผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ดังภาพต่อไปนี้

วารสารวิชาการแสงอีสานปีที่ 21 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2567

**แผนภาพสรุปการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
โดยภาพรวมและรายด้าน**

ภาพที่ 1 สรุปการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

8. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)2545**. สืบค้นจาก <https://www.bic.moe.go.th>, สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2566
- นารี ปราธนาม. (2566). **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2**.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- นุรไลลา หลังปุเต๊ะ. (2565). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 8).กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประวีณา ราชแสง. (2565). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2**.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

- พรหมมน พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
 การบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิมพ์ใจ พุฒจิตร์รัส. (2562). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1**.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ .
- มณสิณี เจริญไชยนาวงศ์ และ ปทุมพร เปี้ยถนอม. (2563). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
 สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร**. วารสารวิชาการ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2563, หน้า
 76-79.
- มูนา จารง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตักตะนครผู้สอนในศูนย์
 เครือข่ายตักตะนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2**.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย
 , มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วราพร สิ้นศิริ. (2564). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้นบุรี**. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, ปีที่ 7
 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม 2564, หน้า 129-146
- วีไลลักษณ์ ฐักิจ. (2566). **การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 วิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. (2566). **รายงานผลการปฏิบัติงาน
 ประจำปี 2565**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
 เลขาธิการสภาการศึกษา.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Test (5th ed.)*. New York: Harper
 Collins.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) *Determining Sample Size for Research Activities*.
Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.